

Чернов В. О., студент II курсу ОС «Магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – Просяний С. Б., кандидат с.-г. наук, доцент,
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ДЕЯКІ ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ФАСЦІОЛЬОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

На даний момент інвазійні патології великої рогатої худоби є значною проблемою для фахівців ветеринарної медицини. Хоча в Україні спостерігається стійка тенденція до зменшення поголів'я жуйних тварин, частка їх ураження паразитами, у тому числі фасціолами не зменшується, а навпаки, зростає [1].

В зв'язку з цим нами було поставлено за мету з'ясувати регіональні епізотологічні особливості поширення фасціольозу серед поголів'я великої рогатої худоби.

Усі дослідження проводили на території Старокопчанського району Хмельницької області впродовж 2018-20 рр.. За об'єкт дослідження було взято велику рогату худобу різних вікових груп, яка належала ФГ «Верховина» с. Верхняки. Епізоотичний стан даного регіону з фасціольозу великої рогатої худоби вивчали ґрунтуючись на анамнестичних, клінічних, патологоанатомічних, гельмінтоскопічних і гельмінтокопроовоскопічних методах досліджень.

Аналіз одержаних результатів свідчить, що ураження фасціолами тварин різних вікових груп мають певні відмінності (табл. 9).

Таблиця 1. Вікова екстенсивність та інтенсивність фасціольозної інвазії

№ з/п	Вікова група тварин	Проби фекалій		ЕІ (%)	П, екз. яєць в полі зору мікр., М ± m
		досліджено	позитивні		
1	Молодняк 10-12-місячного віку	10	7	70,0	3,2±1,8
2	Тварини 2-річного віку	16	13	81,3	8,5±1,1
3	Тварини 3-4-річного віку	17	15	88,2	9,2±0,9
4	Тварини 5-6-річного віку	15	12	88,0	7,3±1,6
5	Тварини 7-8-річного віку	13	10	76,9	5,7±0,8
6	Тварини 9-11-річного віку	16	11	68,8	6,0±0,4
	Разом	87	68	78,1	6,2±1,1

Вже наприкінці пасовищного періоду у молодих тварин 10-12-місячного віку екстенсивність інвазії відповідала 70%. При цьому інтенсивність інвазії була доволі низькою. Отже, природні пасовища на яких випасали тварин є неблагополучними з фасціольозу, внаслідок чого відбувається інтенсивне зараження молодняку поточного року народження адолескаріями.

У тварин більш старших вікових груп рівень інвазованості фасціолами стабілізується, проте є досить високим.

Починаючи з 7-річного віку екстенсивність та інтенсивність інвазії плавно знижується, хоча відповідно не опускається нижче 68,8% і 6,7 екз. яєць в полі зору мікроскопа.

Загалом навіть у дорослих тварин екстенсивність інвазії зберігається на досить високому рівні. Проте, зі зростанням віку тварин, дещо знижується

інтенсивність фасціольозної інвазії. Зокрема, у порівнянні з 3-4-річними тваринами, цей показник знизився у 7-11-річних тварин в 1,5-1,6 рази.

На нашу думку, з віком у тварин формується певний віковий імунітет і це призводить до істотного зниження інтенсивності інвазії при незначному зниженні екстенсивності інвазії, що узгоджується з даними І. С. Дахно [3] та деяких інших авторів. Між тим К. І. Абуладзе та ін. [4] відзначають, що у великої рогатої худоби фасціольоз переважно спостерігається до 2-річного віку.

Результати наших досліджень з вивчення сезонної динаміки фасціольозу в умовах господарства показав, що найвищий пік інвазії серед тварин 2-4-річного віку припадає на зимові місяці. Навесні екстенсивність інвазії зменшується і найнижчий показник спостерігається у період між травнем і липнем (60,0%). В подальшому інвазованість тварин фасціолами зростає у вересні до 73,3%.

В цілому можна говорити про той факт, що впродовж року екстенсивність фасціольозної інвазії у великої рогатої худоби залишається на високому рівні. На наш погляд, це пов'язано із значною тривалістю життя імагінальних стадій фасціол і можливість повторного інвазування впродовж багатьох років в зв'язку з наявністю на пасовищах значної кількості адолескаріїв.

Узагальнюючи одержану інформацію можна говорити про високий рівень інвазованості фасціолами великої рогатої худоби протягом всього року з максимальною екстенсивністю інвазії в зимовий період. Показники екстенсивності та інтенсивності фасціольозної інвазії є максимальними у віці 3-6 років і поступово зменшуються у тварин більш старшого віку.

Список використаних джерел

1. Стибель В. В., Сварчевський О. А., Соболта А. Г., Данко М. М., Прийма О. Б., Мазур І. Я., Голубцова М. В. Інвазованість диких жуйних гельмінтами в державних підприємствах Волинської та Львівської області. Сучасні методи діагностики, лікування та профілактика у ветеринарній медицині, м. Львів, 29–30 листопада 2018 р. : тези доповідей. Львів, 2018. С. 116-117.
2. Дахно І. С. Епізоотологія, патогенез, етіотропна та імунокоригуюча терапія при фасціольозі і дикроцеліозі жуйних тварин: автореф. дис. ... д-ра вет. наук. Харків, 2001. 36 с.
3. Абуладзе К.И. Паразитология и инвазионные болезни сельскохозяйственных животных. – Колос, 1990. – С. 257-268.

УДК 619:616.995.122

Чернов В. О., студент II курсу ОС «Магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Присяний С. Б., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна

ТЕРАПЕВТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ЗА ФАСЦІОЛЬОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Однією з найбільш поширених патологій групи гельмінтозів є фасціольоз. Економічні збитки від фасціольозу включають в себе: зменшення приростів та інтенсивності розвитку молодих тварин, молочної та м'ясної продуктивності у дорослих тварин, підвищеної витрати кормів на одиницю одержаної продукції, зменшення засвоєння поживних речовин хворим організмом [11, 20, 29, 33]. Тому